

Refata

Número 50 - Abril del 2011

Ronda Camprodon, 2 - 08500 Vic - catequesi@bisbatvic.com

Benvolguts catequistes,

Ens endinsem en el centre de la nostra fe: la Pasqua del Senyor, la seva passió, mort i resurrecció. Participem activament des de les nostres parròquies perquè aquestes celebracions siguin ben reixides i dignes.

Així mateix, tinguem present, tot i que molts podeu treballar aquell dia, que la Missa Crismal, que al nostre bisbat se celebra el dimarts sant, no només és la missa on els mossens renoven les seves promeses sacerdotals, sinó que es beneeixen i consagren els olis que arribaran a totes les parròquies, és una missa, per tant, de tot el poble fidel, i és bo, si podem, de participar.

Així mateix, pensem que tot el Triduum (Dijous Sant, Divendres Sant, i Pasqua –amb la seva Vetlla-) és un tot; fem els possibles per assistir-hi, especialment a la celebració més important de tot l'any, la Vetlla Pasqual que se'ns convida a aprofundir en aquest any del Pla de Pastoral amb la renovació de les nostres promeses baptismals.

Us desitjo també que acabada la catequesi pugueu trobar uns dies de descans i pregària. Us recordem les Jornades de responsables de Catequesi al juliol i la Jornada Diocesana de Catequesi a l'octubre, trobareu més dades a l'agenda d'aquest full, feu un forat a la vostra agenda.

Molt bona Pasqua!

Mn. Joan A. Castillo

LA PASQUA I ELS SÍMBOLS BAPTISMALS

Pasqua i baptisme són dues realitats molt relacionades. És per això que us oferim una formació i aprofundiment per al temps de Pasqua i, a continuació, en relació amb l'activitat de Quaresma, us proposem treballar els símbols baptismals: el seu significat, sentit i efecte. Per això fora bo, tot i que aquí us facilitem uns dibuixos, de poder tenir al davant cadascun dels símbols que s'aniran treballant i col·locats en un lloc digne. Hem destacat sis símbols o gestos principals del baptisme, un per cada setmana de Pasqua.

PER ENTENDRE LA PASQUA

El diumenge

Sant Pau encoratja als cristians a posar Jesús en un lloc central. En la carta als cristians de Coloses escriu “La realitat vertadera és Crist”. (Col 2, 17). En un primer moment els cristians estructuraven el temps posant en un lloc rellevant el diumenge, tal com els jueus feien amb el dissabte. “ El primer dia de la setmana” (Jn 20,1), “el dia del Senyor” (Ap 1, 10). El diumenge és el dia en què Crist va ressuscitar d'entre els morts. Els primers cristians no tenen cap altra festa que aquesta: el diumenge.

La Pasqua

Més endavant, al segle II aproximadament, escullen un diumenge específic per celebrar la solemnitat de la Pasqua de Crist. Així al memorial setmanal de la resurrecció se n'afegeix un altre més solemne de caire anual. El dia de la celebració inicialment no tingué una data fixa. No fou fins al concili de Nicea (325) que s'establí que la celebració de la Pasqua de Crist, mort i ressuscitat, es fes el diumenge després de la primera lluna plena de primavera. Per això es mou entre el 22 de març i el 25 d'abril.

La celebració, per als primers cristians, consistia en un dejuni d'un o dos dies que acabava amb la Vetlla pasqual, seguida de l'Eucaristia. Posteriorment s'allargà amb la missa del dia, sobretot per atendre als qui no podien participar en la Vetlla pasqual. El misteri pasqual és la celebració de la passió, mort, resurrecció i glorificació del Senyor Jesús. És el moment culminant de la Redempció.

El temps de Pasqua

Des de molt aviat la celebració de la resurrecció de Crist s'allargà cinquanta dies. Aquest temps es celebra com un únic dia de festa, un gran diumenge (Sant Atanasi), una setmana de setmanes (Sant Hilari). Durant aquest període no es dejunava i es resava dret. Aquests cinquanta dies s'obren amb el dia de la Resurrecció i acaben el vuitè dia, el dia de Pentecosta: vuit dies després (Jn 20, 26). Dins el temps de Pasqua val la pena posar especial atenció a:

- a) L'octava de Pasqua. També es coneix com la setmana “in albis”. Durant els vuit dies següents al diumenge de Pasqua els neòfits, els qui havien rebut el baptisme a la Vigília Pasqual, es trobaven per rebre una catequesi baptismal o mistagògica (sobre els misteris que havien rebut) i portaven els vestits blancs baptismals. L'origen d'aquesta setmana es troba al segle IV.
- b) L'Ascensió del Senyor. També al segle IV s'introdueix aquesta celebració quaranta dies després de la Resurrecció, que no es limita al fet d'haver despertat del somni de la mort, sinó també a haver estat glorificat a la dreta del Pare.
- c) Pentecosta. Cap al segle III els cristians celebraven cinquanta dies després de la Resurrecció la Pentecosta. Al calendari jueu existeix també aquesta festivitat com la plenitud de l'aliança del Sinai. La Pentecosta cristiana és la plenitud de la vinguda de l'Esperit Sant sobre el nou poble de l'aliança. Amb aquesta festa acaba el temps de Pasqua.

I el tríduum pasqual?

- a) Dijous Sant.
Al capvespre d'aquest dia comença el Tríduum Pasqual amb la celebració de la Cena del Senyor. Allò fonamental és el gest del servei (lavatori dels peus) i la institució de l'Eucaristia. Més endavant hem anat afegim altres elements: dia de la caritat, l'adoració del Santíssim... Són pròpies a molts llocs del nostre entorn les processons del dijous sant i l'hora santa o temps de pregària acompanyant al Senyor que es lliurat per un dels seus. Tot ha d'acabar-se a la mitjanit per centrar-se ja en la Passió i la Mort del Senyor.
- b) Divendres Sant
Els eixos de la celebració d'aquest dia són el silenci inicial, la proclamació de la Passió, la pregària universal, l'adoració de la Creu i la comunió. En el relat de la Passió, Pilat ens convida a fixar-nos en l'home, en la seva fragilitat fins al punt de trobar-nos amb el qui està clavat a la creu: el Salvador del món.
- c) Vetlla Pasqual
És la mare de totes les vetlles, com diu sant Agustí. És la vetlla il·luminada per la llum del Ressuscitat, que ens convida a passar de mort a vida, com fa Crist. Els elements més significatius són la llum (encesa del ciri que representa Crist ressuscitat), la Paraula (proclamació dels textos més significatius de la Història de la Salvació des de la Creació fins a la Resurrecció), l'aigua (baptisme dels catecúmens i renovació de les promeses baptismals pels qui ja són batejats) i la celebració de l'Eucaristia.

ELS SÍMBOLS BAPTISMALS

LA CREU: La creu és el signe dels Cristians. La creu és el primer que es fa sobre el front del catecumen en ser rebut a l'entrada de l'església. I dos cops més se li farà el senyal de la creu: en ser ungit amb l'oli dels catecúmens al pit, i en ser ungit amb el Crisma a la coroneta.

En el baptisme rebem els efectes redemptors de Crist a la creu, diem sí a la seva redempció que es proposa, no s'imposa. Som cristians perquè hem rebut el baptisme i creiem en Ell.

PREGÀRIA:

Gràcies Jesús perquè has mort per mi a la creu, fes que mirant la creu sempre recordi el gran amor que em tens i estimi jo també als que tinc al voltant.

L'AIGUA: Símbol principal del baptisme, sense el qual no es podria celebrar. És un requisit indispensable.

PER A QUÈ SERVEIX L'AIGUA? Habitualment fem servir l'aigua per donar vida (beure, regar) i per rentar

i netejar (rentem els plats, la roba, ens dutxem). En el baptisme l'aigua també té aquest doble significat i efecte:

L'AIGUA PURIFICA: Per l'aigua som purificats de tot mal, de tot pecat, del pecat dels nostres primers pares, perquè entre tots els homes i dones, de tots els temps, hi ha una profunda solidaritat tant per al bé com per al mal. Els efectes del mal van més enllà d'un mateix i hem de ser purificats.

L'AIGUA DÓNA VIDA: Pel baptisme naixem de nou, a la nova vida dels batejats (viure en Crist d'una manera nova). En la celebració del baptisme entre els primers cristians quedava molt clarament expressat quan entraven a la piscina baptismal per un dels seus costats (en forma de creu grega), arribaven al mig, on quedaven coberts per l'aigua (morir a l'home vell) i sortien per l'altre extrem (naixent a la vida cristiana).

PREGÀRIA: Jesús tinc set de Tu, et vull conèixer més, anar a missa els diumenges, pregar cada dia, estimar als altres, aquesta és l'aigua que fa créixer la llavor de la fe.

OLI: A la celebració del baptisme es fan servir dos olis (l'oli del catecúmens –abans del baptisme– i l'oli sant o Crisma amb què s'ungeix després del baptisme). Aquest dos olis juntament amb el dels malalts, són beneïts –el crisma consagrat– pel bisbe el dia de la missa crismal. Així es fa present la figura del bisbe i la comunió de tota l'Església en celebrar els sacraments.

QUINES PROPIETATS TÉ L'OLI? L'oli és una substància untosa, que impregna. A més, l'oli és fet servir per guarir en unguents i pomades. També a les olimpíades els atletes el feien servir per estimular i tonificar la musculatura i les articulacions.

L'OLI GUAREIX I PROTEGEIX: A la primera de les uncions (la dels catecúmens) és posa de relleu aquesta doble dimensió. Per això es fa al pit, igual que la cuirassa es porta al pit. Així aquesta unció allibera i protegeix per al combat contra el mal (també hi ha aquí la bonica imatge del llindar de la porta de les cases jueves marcada per ser alliberats de la darrera plaga a Egipte -cf. Ex 12, 23-).

L'OLI ET MARCA COM UN SEGELL INESBORRABLE: Així com l'oli impregna, així el baptisme no s'esborra mai, perquè Déu és fidel a la seva aliança, alhora, aquest oli –el crisma– és el segell de l'Esperit Sant que apunta ja al sagrament de la Confirmació. També aquest oli és perfumat signe de la dignitat del cristià i de la missió d'escampar arreu la bona olor de Crist. Ja a l'Antic Testament, els sacerdots, els profetes i els reis eren ungits amb oli (cf. 1Sa 16,13) signe de la seva missió i consagració (triple missió de Crist que vol dir "l'Ungit"). Així el cristià queda consagrat a Crist i participa de la seva triple missió.

PREGÀRIA: Senyor encara que a vegades no sóc un bon cristià, tu sempre ets fidel i m'estimes. Fes que mai m'oblidi que sóc cristià, un seguidor teu.

LLUM: Després del Baptisme, un dels pares o un dels padrins, encén un ciri del Ciri Pasqual (signe del Crist ressuscitat en l'Església, centre de la nostra fe).

PER A QUÈ SERVEIX LA LLUM? La llum la fem servir per il·luminar. Només enmig de la foscor som capaços de veure els efectes de la llum.

LA LLUM ÉS CRIST: Aquesta és la llum de Crist enmig de la foscor, Crist és el que il·lumina la nostra mirada de la fe, perquè veiem més enllà de la materialitat i d'allò que passa, dóna sentit a la nostra existència. Ell guia el nostre camí. Pel Baptisme esdevenim fills de la llum.

És a dir, fills del bé que no hem d'amagar-nos a la fosca perquè la nostra manera de viure és recte i agradable a Déu (cf. Ef 5, 8).

PREGÀRIA: Jesús, tu ets la llum de món, amb tu al meu costat res no em fa por, perquè tu ets amb mi i il·lumines les meves foscores.

VESTIT BLANC: Els batejats després de sortir de la piscina baptismal i ser ungits amb l'oli sant per tot el cos, eren revestits amb la túnica blanca –alba-, aquest és el color del batejat.

EL COLOR BLANC és signe de netedat i puresa.

SOM REVESTITS DE CRIST: Les paraules que acompanyen a aquest ritu són d'especial bellesa: "Thas revestit de Crist

(cf. Ga 3, 27), conserva aquest dignitat sense taca fins a la vida eterna”.

Ja no som nosaltres al marge de Déu, som de Crist, d'Ell ens hem revestit. Som purificats per l'aigua baptismal, aquesta dignitat són cridats a conservar-la tota la vida.

PREGÀRIA: Jesús el dia del meu baptisme vas netejar la meva ànima, ajuda'm a no tacar aquest vestit i si ho fes que sàpiga demanar-te sempre perdó.

EFATA: Paraula aramea que vol dir “obre't” i que va fer servir el mateix Crist per guarir a sords i muts (cf. Mc 7, 34).

EFATÀ (OBRE EL TEU COR A LA PARAULA DE DÉU): Les paraules que acompanyen aquest gest en què es toquen les orelles i la boca,

expliciten aquesta paraula: Jesús va fer que els sords hi poguessin sentir i els muts poguessin parlar. Que ell et concedeixi de poder escoltar aviat la seva paraula i professar la fe, a lloança i glòria de Déu Pare.

PREGÀRIA: Jesús, a través de l'Evangelí, tu em parles. Que mai tanqui les orelles a la teva paraula. Que sempre estigui disposat a obeir allò que em demanes, que no tingui por de parlar de Tu als altres.

INFORMACIONS I AGENDA

- VIA CRUCIS PER ADOLESCENT I JOVES A MONTSERRAT: Dilluns Sant (18 d'abril).
- MISSA CRISMAL A LA CATEDRAL DE VIC: Dimarts Sant (19 d'abril) a les 11h.
- JORNADES INTERDIOCESANES DE RESPONSABLES DE CATEQUESI (4, 5 i 6 de juliol a Barcelona). Enguany s'organitzen conjuntament amb la Facultat de Teologia a Barcelona. Tema: La transmissió de la fe a les noves generacions amb motiu de les Jornades Mundials de Joves.
- JORNADA DIOCESANA DE CATEQUESI: Al Seminari de Vic el 2 d'octubre. Ponent: P. Cebrià Pifarré, monjo de Montserrat, ens parlarà sobre l'article del Credo: El perdó dels pecats.

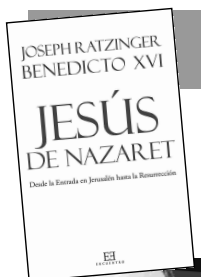
- De l'11 al 15 d'agost al nostre bisbat de Vic acollirem més de 4.000 joves internacionals. Ets a casa teva de l'11 al 15 d'agost? Vols ser voluntari/a per ajudar en aquesta acollida? Vols anar a la JMJ a Madrid del 16-20 agost?

Demana informació en la teva parròquia o adreça't directament a la Delegació de Joves del nostre bisbat: (www.jbvic.com / www.jmivic.cat / joves@bisbatvic.com).

Es necessiten: Voluntaris, famílies acollidores, intèrprets (francès, alemany, polonès).

ET NECESSITEM, AJUDAN'S!

RACÓ DE LA LLIBRERIA

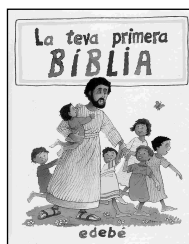

La segona part de l'obra JESÚS DE NATZARET del Papa Benet on reflexiona des de l'entrada a Jerusalem fins a la resurrecció. (Ed. Encuentro).

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, fa la seva síntesi sobre la fe en CREO (Ed. Cobel)

LA INICIACIÓ AL SILENCI I A LA PREGÀRIA DELS NENS I NENES (CPL)

Un llibre sens dubte molt útil. Un catequista expert ens ensenya, amb reflexions suggeridores i molts exemples pràctics, com ajudar els nens i nenes a avançar en el camí de la pregària i en el camí del silenci. Una bona eina per als catequistes, per als pares, i per a tots els educadors en general.

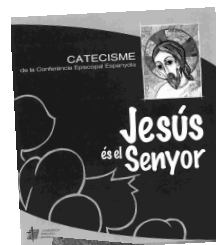

LA MEVA PRIMERA BÍBLIA (EDB).

Es van adquirir un gran número de Bibles infantils per poder oferir-la a 10 €, queden 800 en stock, les condicions per tant seran irrepitibles, i convé poder vendre aquestes Bibles ja que no hi ha marge de benefici donat que es va pensar com un servei desinteressat per promoure la Bíblia entre els infants. Fantàstic regal de Primera Comunió.

ATENCIÓ: I DESPRÉS DEL SEGON ANY AMB JESÚS ÉS EL SENYOR QUÈ? Doncs el SIC ja està acabant d'editar un tercer quadern per continuar treballant el mateix catecisme, però amb una metodologia diferent, en un estil d'aprofundiment i pensat també per poder fer des d'esplais o casals.

CATECUMENAT D'ADULTS. LES CELEBRACIONS LITÚRGIQUES. Una novetat necessària, i esperada. En aquest llibre hi trobareu els tres moments litúrgics bàsics dins el procés catecumenal.

Horari Llibreria Catequesi (Seminari Vic)

Matins de dilluns a divendres 8.30h a 13h.

Tardes de dilluns a dijous de 15h a 19h.

Per comandes i informació: **LLIBRERIA DEL SEMINARI** (amb seu a Manresa i Igualada): Tel. 902 70 20 32 (ext. 2104) llibreria@diacvic.com